

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

barum & Phariseorum, non intrabitis in Regnum caelorum. Deinde reformationem instituit, ostendens nobis, quomodo lex intuenda sit, non modò superficialiter, sed tanquam regula & norma, ad quam non modò verba & opera nostra: sed & interiores cordis affectus & cogitata conformemus.

Videbimus nunc

- I. *Triplicem Querelam.*
- II. *Triplicem Medelam.*
- III. *Triplicem Cautelam.*

J. J.

Exegetis.

DE officio Spiritus sancti elenchitico ait Servator ad discipulos suos: Arguet mundum de peccato, & de justitia, & de judicio. De peccato quidem, quia non crediderunt in me. De justitia verò, quia ad Patrem vado, & jam non videbitis me. De judicio autem quia Princeps hujus mundi jam judicatus est, Johan. 16. v. 8. 11.

Hoc quomodo intelligendum sit, alibi expositum est, Jam ansam nobis suppediat prælecta Pericope, ut de secundo muneris elenchitici membro dicamus, ubi de Spiritu sancto memoratur, quod mundum arguturus sit de justitiâ. Hæc Pharisæica fuit justitia, quâ multi in cælum pervenire satagebant, negligentes interea justitiam, quam nobis Christus per abitum suum ad Patrem peperit. Propterea sine vero excidunt, nec intrare in Regnum caelorum possunt.

Querela respicit

1. *Phariseorum copiam,* qui propriæ justitiæ confidentes, hoc ipso amittunt justitiam, quæ coram Deo valet, hinc Servatori placent, ideò inquit ad discipulos: Nisi abundaverit justitia vestra, plus, quàm Scribarum & Phariseorum, non intrabitis in Regnum caelorum.

Pharisei erant separatores, qui in se confidebant, quod essent justi, & adspernabantur ceteros, Luc. 18. v. 9. unde & à Paraz, h. e. divisit, denominantur, hinc si Pharisæum nominas, idem est, ac si sectarium eum voces, siquidem expressè Paulus hunc ordinem sectam vocat, Act. 26. v. 3.

Tales Separatores hodiè tenus adhuc multi occurrunt, non modo inter Monachos in Papatu, ubi unus plus mereri satagit quàm alter: sed & inter nos in communi vitâ, ubi hypocritarum multi inveniuntur, qui de malitiâ & injustitiâ, quæ ubique invaluit, conqueruntur, & ipsi palam aliis in malitiâ & injustitiâ præcipiunt: hæc generatio est, quæ sibi videtur munda, & tamen non est lota à sordibus suis, Prov. 30. v. 12.

Oprimè verò hodièrni Jesuitæ cum Pharisæis comparari possunt.

Illi orti sunt tempore Maccabæorum Anno Mundi 3690. & ita paulò ante adventum Christi in carnem. Hi vero Anno Christi 1540. & ita paulò ante diem ultimum, ubi Christus redibit ad judicandum vivos & mortuos, Act. 10. v. 42.

Illi optimi legis Interpretes videri volebant, re ipsa verò erant pessimi depravatores ejusdem, unde Christus ratione fermenti Pharisæorum fideliter nos præmonet, Matth. 16. v. 6. hi verò & ipsi aliis se

yy

præ-

præferunt, majoremque scientiam sibi arrogantes, unde & Doctores Seraphicos se vocari volunt, sibi que nomen Jesuitarum arroganter attribuerunt. Re ipsa verò homines sunt nocentissimi, qui non acquiescunt fanis sermonibus Domini nostri Jesu Christi, & ei, quæ secundum pietatem est doctrinæ, 1. Tim. 6. v. 3. sed detorquent Scripturas, ad suam ipsorum perditionem, 2. Petr. 3. v. 16. Rectius Anti-Jesuitæ vocantur, quia Anti-Christi Regnum fulcire juvant, qui extollitur super omne, quod dicitur Deus, aut quod colitur, 2. Thessal. 2. v. 4.

Illi legem intelligebant tantummodò de exteriori obedientiâ, eamque propriis naturæ viribus impleri posse docebant, unde & interiores animi affectus pro peccatis non habebant. Idem & Neo-Pharisæi faciunt, sicut in Concilio Tridentino expressè decreverunt: *Si quis dixerit homini justificato, & sub gratia constituto, præcepta Dei esse ad observandum impossibilia, anathema sit.* Similiter concupiscentiam pro peccato cognoscere nolunt Sess. V. Utrumque contra Scripturam. Vide Luc. 17. v. 10. 1. Joh. 3. v. 4. Rom. 7. v. 8. Rom. 6. v. 2. 6. 7. 12. 14. c. 7. v. 7. c. 8. v. 2. 19.

Illi multum tribuerunt traditionibus, quas *νόμον ἀνθρώπων* legem non scriptam, sed ore tenus traditam appellabant, quò pertinent, traditiones de Sabbatho, Mat. 12. v. 2. Luc. 6. v. 7. Joh. 9. v. 16. de jejunio, Mat. 9. v. 14. Luc. 1. v. 33. de manus lorio- ne, Marc. 7. v. 3. Mat. 15. v. 2. & ejus generis plures. Hi, Jesuitæ nimirum, cum affectis suis idem faciunt. Ideò decernunt Patres in dicto Concilio: *Traditiones tùm ad fidem, tùm ad mores pertinentes, tanquam vel ore tenus à*

Christo, vel à Spiritu sancto dictatas, & continua successione in Ecclesia conservatas, pari pietatis affectu suscipit & veneratur sacrosancto Synodus. Verùm enormis est error. Sine mendacio consummabitur verbum legis, & sapientia in ore fidelis complanabitur, Sir. 34. v. 8.

Illi exterioris sanctitatem simularunt, dilatantes phylacteria sua, & magnificentes fimbrias, Mat. 23. v. 5. in multiloquio orantur, Mat. 6. v. 7. circumvenerunt mare & aridam, ut facerent unum profelytum, Mat. 23. v. 15. Hodierni quoque Pharisei insignes hypocritæ sunt, habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes, 2. Tim. 3. v. 4. adnumerant Deo preces suas, in iisque tanquam opere operato confidunt, licet neque fides neque devotio adsit, quin & omnem moyent rudentem, quò orthodoxos à rectâ calle abducant.

Oremus nos Deum, ut nos à generatione hæc prava custodiat, circumquaque etenim impii obambulant, cum exaltantur leves inter filios hominum, Psal. 12. v. ult.

II. *Ira noxam.* Hic audimus Christum dicentem: Qui irascitur fratri suo temerè, reus erit iudicio.

In genere experientia testis est, iracundiam parùm boni attulisse. Nam

1. *Animum turbat,* ut homo sui ipsius compos non sit. Ira quippe in sinu stulti requiescit, Eccles. 7. v. 10. eumque qui præceps ad iram est, stultum efficit, ut operetur stultitiam, Prov. 14. v. 17.

2. *Conscientiam gravat.* Homo enim iracundus sæpè execratur & seipsum devover, & multa alia patrat, quæ excusari nunquam

quam possunt : Hinc conscientia sauciatur, quæ si evigilat, sæpè homines ad desperationem adigit, ut Caini, Saulis, Judæ, aliorumque exempla probant.

3. *Vitam abbreviat.* Nam stultum occidit indignatio, & insipientem interficit zelus, Job. 5. v. 2. unde & inter opera carnis recensetur, Gal. 5. v. 21.

III. *Implacabilitatis culpam,* quæ in multis tantas radices egit, ut in inimicitiam mori malint, quàm proximo ignoscere. Sunt hi nefarii homines, quos Scriptura pro homicidishabet. Omnis, qui odit fratrem, homicida est, & scitis, quoniam omnis homicida non habet vitam æternam in seipso manentem, 1. Joh. 3. v. 15. Hinc & religio eorum vana est, precatio inefficax, & spes frustranea, quamdiu in implacabilitate vivunt. Incedunt in via complanata lapidibus, & in fine illorum, profunditas inferni, Sir. 21. v. 11.

Hoc ita probati potest : Ubi odium & invidentia regnat, ibi caritas non est, caritas enim non æmulatur, 1. Cor. 13. v. 4. ubi caritas non est, ibi nec fides est : fides enim per caritatem efficax est, Gal. 5. v. 6. ubi fides nulla, ibi nec bona conscientia, fides enim corda purificat, Act. 15. v. 9. ubi bona conscientia non est, ibi nulla ad Deum fiducia, 1. Joh. 3. v. 21. ubi nulla ad Deum fiducia, ibi nec vita. Nam in Deo vivimus, movemur, & sumus. Act. 17. v. 18. Ubi vita nulla, ibi nec salus, salus enim est perpetua vita, Sap. 5. v. 16. Quicumque igitur in implacabilitate perseverat, salutem & vitam æternam amittit, quæ majoris æstimanda, quàm universus mundus. Quid enim prodesset homini, si univertum mundum lucraretur, animæ

verò suæ detrimentum patiatur, Matth. 16. v. 26.

Inter Themistoclem & Aristidem diurnæ inimicitia & similitates fuerant. Orto verò bello Persico Collegæ sibi invicem adjungebantur in gravissima legatione. Tum Aristides : *Cessent inter nos inimicitia, quia alibi satis est effusi sanguinis.* Hi gentiles fuerunt, nec tamen similitates fovere voluerunt : quò magis nos iram & indignationem deponamus, Col. 3. v. 7. & in pace & concordia cum proximo vivere studeamus. Memento novissimorum, & desine inimicari. Sir. 28. v. 6. 7.

De Secundo.

Sequitur *Medela,* quæ fuit

1. *Ex justitia abundantioris premio.* Nisi enim abundaverit justitia vestra plus, quàm Scribarum & Phariseorum, non intrabitis in Regnum cælorum. Ex quò contrario consequitur, quod si abundaverit, Regnum cælorum nos expectet.

Quoties terreni Reges & Principes de Regnis terrenis disceptant, ut sæpè sanguinem cum vita profundant ? & nil est nisi particula terræ, vanitati subiecta, & quando minus hæc de te cogitant, à morte abripiuntur, & cum interierint non sumunt omnia, neque descendet cum eis gloria eorum, Psal. 49. v. 18. In morte enim Imperatoria Majestas cessat, im Zode hat sichs außgeföhrt / dixit Ferdinandus I. R. Imp. h. e. ut Salomo aliis verbis id exprimit : Non manet corona à generatione in generationem, Prov. 27. v. 23.

Danieli quatuor Regna, in terris futura, ostenduntur, ubi sunt illa ? unum